

francuskog jezika na naš, tu riječ zadatka ima apstraktno značenje. Kod kuće međutim djeca pišu zadatak iz francuskog. Tu opet ova riječ ima konkretno značenje, jer se misli na konkretni rezultat njihova rada, koji im je stavljen u zadatak. U nekim našim krajevima učenicima se određuje zadatač, koju oni kod kuće treba da napišu. U prvom slučaju zadatač ima apstraktno, a u drugom konkretno značenje.

Ali i pored sve sličnosti, zadatak i zadatač imaju i neke razlike u značenju. Na ovom jednostavnom primjeru pokušat ću da to objasnim.

Bio sam na satu kod jednog starog profesora, koji inače lijepo govori našim jezikom. Budući da je to bio početak školske godine, a učenici toga razreda »prvoškolci«, profesor je održao kratak uvodni govor. Počeo je ovako:

»Draga djeco! Vi ste od danas učenici srednje škole ili, kako sami s ponosom kaže-te, srednjoškolci. Ako želite da uspijete u školi, a kasnije i u životu, poslušajte odmah na početku moj savjet: budite marljivi! Vaša je zadatač, da stalno i uporno učite i da se neprestano usavršavate, a vaš prvi zadatak jeste: da se odmah latite knjige i svojski date na posao.«

U ovom primjeru zadatač ima šire značenje od riječi zadatak. Profesor je svojim učenicima stavio u zadataču, da uče i da se

stalno usavršavaju. U ostvarenju te zadaće oni će nailaziti na mnoge teškoće i prepreke, koje će morati da savladaju. Savladavanje svake od tih prepreka bit će poseban zadatak, od koji je opet prvi: »da se late knjige i svojski dadu na posao.«

Uzmimo još jedan primjer, koji nam je mnogo bliži, jer ga čujemo svaki dan!

Profesor matematike pita učenike: »Jeste li napisali domaću zadaču?« Jedan učenik odgovara: »Ja sam izradio sve, samo posljednji zadatak nisam mogao da riješim.«

I ovdje vidimo, da u jednoj zadaći ima više zadataka. To nije slučaj samo s matematikom. I zadatač iz našeg jezika može da sadrži više zadataka. Na primjer: 1. pročitaj označeni odlomak! 2. ispiši sve glagole, koji se tu nalaze! 3. stavi te glagole u perfekt i pluskvampertekf, i t. d. To su posebni zadaci, a sve skupa je zadatač.

Kad ne bismo priznali ovu razliku, dolazilo bi do nesporazuma. Pretpostavimo, da profesor matematike mjesto zadača kaže zadatak, pa da pita svoje učenike: »Djeco, jeste li napisali zadatak?« Siguran sam, da nijedan učenik ne bi mogao reći: »Ja sam napisao sve, samo posljednju zadaču nisam mogao da riješim.«

Na osnovu svega možemo zaključiti, da je bolje govoriti i pisati *domaća zadača nego domaći zadatak*.

Milan Šipka

ČASOPIS »UMJETNOST RIJEČI« IZLAZI I DALJE SAMOSTALNO. PRVI ĆE BROJ ZBOG TEHNIČKIH RAZLOGA IZAĆI UJESEN!